

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова відбіркової комісії

А.В. Шайкан

«26» березня 2018 р.

П Р О Г Р А М А

**вступного фахового випробування на рівень вищої освіти
«магістр» зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини»**

**Кривий Ріг
2018**

Програма складена на підставі дисциплін циклу професійної підготовки бакалаврів, передбачених освітньою програмою за спеціальністю 292 „Міжнародні економічні відносини”

Програму склали:

1. <u>Д. пед. н., професор В.В. Кулішов</u> (науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)	/ _____ / (підпис)
2. <u>К. е. н., доцент І.Г. Єгорова</u> (науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)	/ _____ / (підпис)
3. <u>К. е. н., доцент Я.О. Ізмайлов</u> (науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)	/ _____ / (підпис)
4. <u>К. е. н., доцент І.А. Карабаза</u> (науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)	/ _____ / (підпис)

Узгоджено на засіданні кафедри міжнародної економіки.
Протокол № 6 від 27 лютого 2017 р.

В.о. завідувача кафедри, д. пед. н., професор В.В. Кулішов / _____ /

Узгоджено на засіданні вченої ради Криворізького економічного інституту.
Протокол № 6 від 24 березня 2017 р.

Голова вченої ради Криворізького економічного інституту,
д.е.н., професор А.В. Шайкан / _____ /

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	4
1. Перелік дисциплін, що виносяться на фахове випробування	6
2. Порядок проведення фахового випробування	6
3. Перелік тем та питань з дисциплін, що виносяться на фахове випробування	6
4. Критерії оцінювання тестових завдань різних рівнів складності	24
5. Рекомендована література для підготовки до фахового випробування	25

ВСТУП

Фахове випробування на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» проводиться з метою визначення можливості вступників засвоювати навчальні програми підготовки магістрів.

Фахове випробування здійснюється шляхом оцінки рівня необхідних професійних знань, умінь та навичок (компетенцій та результатів навчання) для вступників, передбачених «Стандартом вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти», «Освітньо-професійною програмою підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні» та Галузевим стандартом вищої освіти «Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра», з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики.

Фахове випробування проводиться через тестову перевірку знань, що формують уміння (компетенції та результати навчання), зазначені в освітній програмі та освітньо-кваліфікаційній характеристиці бакалавра.

Вступник на навчання на рівень вищої освіти «магістр» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» повинен:

знати:

- закономірності формування сукупного попиту і сукупної пропозиції на товари, послуги та фактори виробництва, що знаходяться в міжнародному обміні;
- механізми функціонування міжнародних ринків товарів, послуг, факторів виробництва та фінансових ринків;
- наслідки та ефекти міжнародної економічної діяльності в різних секторах світового господарства;
- інструменти аналізу і програмування розвитку та функціонування відкритої національної економіки;
- практичний досвід застосування методів регулювання міжнародних економічних процесів на мікро- та макrorівнях;
- теоретичні засади міжнародної економічної діяльності, основні форми міжнародного торговельного та інвестиційного співробітництва в Україні, їх особливості на сучасному етапі;
- сутність та завдання регулювання міжнародної економічної діяльності України;
- механізм співробітництва в умовах розвитку сучасних інтеграційних процесів та закономірностей міжнародної економічної діяльності України;
- теоретичні засади вивчення міжнародної економіки, її структуру, принципи управління міжнародними економічними відносинами;
- механізм формування і розподілу світового суспільного продукту;
- закономірності існування та видової структури фінансових потоків на світовому фінансовому ринку;
- алгоритм здійснення операцій з базовими та похідними фінансовими

інструментами на світовому ринку;

- механізм здійснення міжнародних фінансових розрахунків;
- порядок і вимоги до діяльності комерційного банку на світовому ринку;
- порядок проведення операцій банків з іноземною валютою та довгостроковими цінними паперами на світовому ринку;

вміти:

- аналізувати міжнародний економічний процес;
- швидко адаптуватись у сфері конкретної міжнародної економічної діяльності;
- визначити конкурентоспроможність суб'єктів міжнародної економіки;
- забезпечувати здійснення операцій з іноземними суб'єктами господарської діяльності;
- використовувати методики економічного аналізу ефективності міжнародної економічної діяльності з позицій інтересів та економічної безпеки України;
- аналізувати операції з базовими та похідними фінансовими інструментами на світовому ринку;
- управляти формуванням прибутку від операцій з іноземними фінансовими інструментами, знаходити резерви його росту та підвищення рентабельності;
- приймати оптимальні рішення, щодо знаходження іноземних джерел формування фінансових ресурсів підприємств;
- здійснювати фінансове прогнозування і планування, складання операційних і фінансових бюджетів підприємства;
- управляти фінансовими ризиками підприємства на світовому ринку, забезпечуючи своєчасну мінімізацію їх негативного впливу на господарську діяльність.

До участі у фаховому випробуванні допускається вступники, які дотрималися усіх норм і правил, передбачених чинним законодавством України, Правилами прийому до Криворізького економічного інституту ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» в 2017 році та Положенням про організацію прийому на навчання до ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» на рівень вищої освіти «магістр».

1. ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ

На фахове випробування виносяться наступні дисципліни:

1. Міжнародні економічні відносини;
2. Міжнародна економічна діяльність України;
3. Міжнародні фінанси;
4. Міжнародний маркетинг.

2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове випробування проводиться в письмовій формі у відповідності з нормами чинного законодавства, Правилами прийому до Криворізького економічного інституту ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» у 2017 році та Положенням про організацію прийому на навчання до ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» на рівень вищої освіти «магістр» у формі тестування за білетами. Для проведення вступного випробування створюється фахова атестаційна комісія. Білет вступного випробування містить 30 питань (по 10 питань кожного рівня складності). Час тестування - 3 астрономічні години (180 хвилин).

3. ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ

3.1. Міжнародні економічні відносини

Тема: Міжнародна економічна система

Світове господарство як єдиний наднаціональний простір. Багатомірність системи світового господарства. Структурна багатомірність та функції. Єдність світового господарства. Економічна, інституціональна, ресурсна, інформаційна та соціокультурна підсистеми світового господарства. Функціонально-ринкові зв'язки та інституціонально владна керованість світогосподарськими процесами.

Світовий ринок як механізм взаємодії у світовому господарстві. Загальна міжнародна рівновага. Міжнародна рівновага на локальних ринках.

Інтернаціоналізація світової економіки та її форми. Сутність інтернаціоналізації. Транснаціональна спеціалізація. Міжнародна кооперація. Міжнародна інтеграція і регіоналізація. Глобалізація економіки. Системне визначення предмета міжнародної економіки.

Тема: Національні економіки та їх взаємодія

Поняття національної економіки та її основні характеристики. Визначення національної економіки. Національні економічні стандарти. Риси соціокультурної ідентичності. Відкритість національної економіки, критерії відкритості.

Вимір національної економіки в СНР. Реальний сектор національної економіки. Визначення реального сектору. Економічні суб'єкти реального сектору. Основні товарно-грошові потоки в реальному секторі. Зовнішньоекономічні зв'язки економічних суб'єктів реального сектору.

Бюджетний (урядовий) або фіскальний сектор національної економіки. Визначення бюджетного сектору. Економічні суб'єкти бюджетного сектору.

Основні фінансові потоки фіскального сектору. Зовнішньоекономічні зв'язки фіскального сектору.

Грошовий або монетарний сектор національної економіки. Визначення монетарного сектору. Економічні суб'єкти грошового сектору. Основні грошові потоки монетарного сектору. Зовнішньоекономічні зв'язки монетарного сектору.

Тема: Міжнародна економічна діяльність

Зміст міжнародної економічної діяльності. Міжнародні економічні операції та їх види. Реальні міжнародні операції. Фінансові міжнародні операції.

Суб'єкти міжнародної економічної діяльності. Основні типи інституційних одиниць. Юридичні особи (фірми). Фізичні особи (сімейні господарства). Резиденти і нерезиденти.

Угода як форма передачі прав власності у міжнародному обміні. Передача прав власності на фінансові активи.

Середовище діяльності суб'єктів міжнародної економіки. Внутрішнє середовище. Зовнішнє середовище. Основні групи умов зовнішнього середовища: правові, політичні, соціально-економічні, культурно-психологічні.

Тема: Макроекономічні підходи до аналізу та моделювання в міжнародній економіці

Принципи наукового пізнання в теорії міжнародної економіки.. Економічні моделі. Економічні залежності та їх побудова. Способи виразу моделей. Основні принципи побудови моделей міжнародної економіки та їх види.

Моделі міжнародної економіки факторного впливу з боку попиту. Базова модель Д.Рікардо. Пропозиція (умови виробництва) в країні. Закон порівняльних переваг. Співвідношення факторів виробництва. Забезпеченість специфічними факторами виробництва. Реверс факторів виробництва. Ефекти масштабу.

Моделі міжнародної економіки факторного впливу з боку пропозиції. Суспільні криві байдужості. Різниця в національних уподобаннях споживачів і міжнародний обмін. Модифікуючі фактори: реверс попиту і перехресний попит.

Моделі міжнародної загальної обмінної рівноваги. Попит і пропозиція. Крива обміну і умови торгівлі. Аналіз часткової рівноваги і рівноважна відносна ціна в умовах обміну. Аналіз загальної рівноваги і рівноважна відносна ціна в умовах обміну. Взаємозв'язок між аналізом загальної і часткової рівноваги. Умови торгівлі.

Тема: Теорія міжнародної торгівлі

Загальний аналіз теорій міжнародної торгівлі. Закон інтернаціоналізації вартості С. Мілля. Теорія Гекшера-Оліна. Показники факторонасиченості та фактороінтенсивності. Теорія специфічних факторів виробництва. Внутрішньогалузева торгівля: причини обміну. Економічні ефекти та їх розподіл між учасниками обміну.

Стандартна модель зовнішньої торгівлі. Виробничі можливості і відносна пропозиція. Відносні ціни і попит. Зміни умов торгівлі і рівень добробуту. Механізм формування відносних цін.

Сучасні (альтернативні) теорії міжнародної торгівлі. Причини обмеженості класичних теорій. Теорія специфічних факторів виробництва. Теорема взаємного попиту, теорія реверсу факторів виробництва.

Тема: Світовий ринок товарів і послуг

Сучасна міжнародна торгівля. Торговельний баланс. Товарний експорт і товарний імпорт. Структура міжнародної торгівлі за методами реалізації на світовому ринку. Тенденції міжнародної торгівлі.

Зовнішня торгівля України і її конкурентоспроможність. Період формування зовнішнього сектору. Товарна структура зовнішньої торгівлі.

Міжнародні угоди в сфері послуг. Визначення послуги, класифікація послуг. Відмінності товарів і послуг. Теорії торгівлі послугами. Масштаби міжнародної торгівлі послугами.

Послуги міжнародного транспорту. Міжнародні транспортні операції. Транспортні витрати. Класифікація міжнародних транспортних послуг. Міжнародні поїздки. Облік міжнародних поїздок. Їх класифікація. Види поїздок.

Державне регулювання міжнародної торгівлі послугами. Регулювання доступу на ринок. Обмеження на використання національного режиму.

Тема: Міжнародний науково-технологічний обмін та ринок інновацій

Сутність міжнародного науково-технологічного обміну та його форми. Сутність та види патентних угод. Особливості сучасної ліцензійної торгівлі.

Вплив технічного прогресу на міжнародну торгівлю. Міжнародний трансфер технологій. Основні форми технологій. Моделі технічного прогресу. Цикл життя товару в міжнародній торгівлі.

Механізми міжнародної передачі технології. Правові форми захисту технології. Форми передачі технології. Торгівля ліцензіями.

Міжнародна інноваційна діяльність. Міжнародний інноваційний процес. Інноваційна економіка. Функції та моделі інноваційної економіки. Національні інноваційні системи.

Зміст, причини виникнення та структура міжнародного ринку інновацій. Проблеми становлення міжнародного ринку інновацій. Критерії виділення ринку інновацій. Інфраструктура міжнародного ринку інновацій.

Тема: Міжнародна торгова політика

Сутність та види зовнішньоторговельної політики. Аргументи проти протекціонізму. Аргументи на користь протекціонізму. Фрїтрейдерство. Аргументи проти вільної торгівлі. Аргументи на користь фрїтрейдерства.

Засоби реалізації міжнародної торговельної політики. Крива пропозиції товару на експорт. Крива попиту на імпорт товару. Загальна характеристика інструментарію зовнішньоторговельної політики.

Економічні наслідки торговельних обмежень в міжнародних відносинах. Методика аналізу. Ефект переділу. Ефект захисту. Ефект доходів. Ефект споживання. Ефект внутрішніх доходів. Ефект умов торгівлі.

Вплив протекціоністських засобів на економіку малої країни. Митний тариф на імпорт. Ефект від митного тарифу. Визначення рівня захисту національної економіки. Здобутки та втрати від імпортного мита. Імпортне мито і добробут споживачів. Імпортне мито і інтереси виробників. Митний тариф як доход держави. Чистий ефект від імпортного мита для суспільства в цілому. Експортний тариф. Вплив експортного тарифу на добробут споживачів. Експортний тариф та доходи (втрати) виробників і держави. Оптимальний рівень експортного тарифу

Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Кількісні обмеження. Вимір нетарифних методів квотування. Контингентування. Ліцензування. Добровільні експортні обмеження. Приховані методи торгової політики. Фінансові методи торговельної політики. Некономічні торговельні обмеження

Концептуальні засади зовнішньоторговельної політики для України. Шляхи впровадження ефективної імпортною політики. Підтримка національного товаровиробника.

Тема: Світовий фінансовий ринок

Світовий фінансовий ринок, його функціональна, інституціональна, валютна та географічна структура. Основні світові фінансові центри та передумови їх формування. Офшорні зони та компанії: особливості функціонування.

Зв'язок міжнародного фінансового ринку з іншими ресурсними ринками. Міжнародна офіційна допомога розвитку. Джерела зовнішнього фінансування країн. Функції світового фінансового ринку.

Міжнародний ринок боргових зобов'язань. Структура кредитного ринку. Боргові джерела міжнародного фінансування. Проблема міжнародної заборгованості. Боргова крива Лаффера.

Міжнародний ринок титулів власності. Структура ринку акцій. Зрілі ринки. Ринки, що розвиваються.

Міжнародний ринок фінансових дериватів. Структура ринку дериватів. Торгівля на біржах. Позабіржова торгівля.

Тема: Прямі інвестиції та міжнародне виробництво

Теорія міжнародних інвестицій. Мотиви та рушійні сили міжнародного інвестування. Донори та реципієнти міжнародних інвестицій. Теорія монополістичної конкуренції. Теорія індустріальної організації. Теорія інтернаціоналізації. Електрична теорія. Міжнародна теорія життєвого циклу Раймона Вернона.

Прямі іноземні інвестиції. Цільове призначення. Класифікація іноземних інвестицій. Приналежність капіталу: приватний, державний капітал і капітал міжнародних організацій.

Транснаціональні корпорації, суть, критерії та еволюція. Специфіка та масштаби діяльності ТНК. Вільні економічні зони як інструмент залучення прямих іноземних інвестицій. Міжнародні стратегічні альянси. Цілі створення та особливості функціонування. Злиття та поглинання у міжнародному бізнесі.

Міжнародне виробництво. Спеціалізація виробництва. Види співробітництва в міжнародному виробництві. Країна виробництва та країна походження товару. Роль прямого інвестування в розширенні обсягів міжнародного виробництва.

Міжнародне інвестування в Україні в сучасних умовах. Інвестиційна активність. Режим інвестування. Законодавче забезпечення. Формування сприятливого інвестиційного клімату. Приватизація як інструмент залучення іноземних інвестицій до трансформаційної економіки. Інвестиційний проект.

Тема: Міжнародне портфельне інвестування

Портфельні міжнародні інвестиції. Відмінність від прямих інвестицій. Об'єкти вкладення. Класифікація портфельних інвестицій.

Міжнародний ринок титулів власності. Зрілі ринки. Інші боргові інструменти. Облігації. Депозитарні розписки. Казначейські векселі. Депозитні сертифікати. Банківські акцепти. Фінансові деривативи. Форвард. Опціон. Поточна вартість цінних паперів. Зміни кривих доходу.

Причини зарубіжних портфельних інвестицій. Максимальний прибуток при допустимому рівні ризику. Отримання спекулятивного попиту.

Оцінка обсягів портфельних інвестицій. Поділ за групами: розвинуті країни, країни, що розвиваються та міжнародні організації.

Тема: Міжнародний кредит

Сутність і форми міжнародного кредиту. Класифікація міжнародних кредитів: за призначенням; за формою надання; за характером забезпечення; за термінами дії. Сек'юритизація. Нові форми кредитування: міжнародний лізинг; міжнародний факторинг; міжнародний форфейтинг. Боргові джерела міжнародного фінансування.

Міжчасові виробничі можливості та торгівля. Міжчасова торгівля. Кризи світової заборгованості. Сальдо позичкових операцій або базового трансферту.

Економічні наслідки міжнародного кредитування. Модель часткової рівноваги. Економічні ефекти. Граничний продукт капіталу. Норма доходу на капітал. Структура вигравів і втрат між кредиторами і дебіторами.

Інституціональна структура міжнародного кредитування. Основні суб'єкти. Світові фінансово-кредитні установи. МВФ. Група всесвітнього банку: МБРР, МАР, МФК, БІГА. Банк міжнародних розрахунків. Його структура. Африканський банк розвитку. Азіатський банк розвитку. Європейський банк реконструкції і розвитку. Європейський інвестиційний банк. Європейське економічне співтовариство.

Тема: Міжнародна трудова міграція та світовий ринок праці

Сутність, причини та форми міжнародної трудової міграції. Причини міграції: фактори економічного і неекономічного характеру. Класифікація міжнародної міграції трудових ресурсів.

Наслідки міжнародної трудової міграції. Аналіз стандартних ефектів. Наслідки для державних фінансів у країнах еміграції та імміграції. Побочні ефекти імміграції.

Регулювання міжнародної трудової міграції. Квоти на в'їзд мігрантів до країни. Програми стимулювання рееміграції. Регулювання міграційних процесів в рамках Міжнародної організації праці (МОП).

Основні світові ринки робочої сили. Перший, другий та інші великі міжнародні ринки робочої сили. Класифікація в часі.

Регіональна класифікація ринків робочої сили. Точки притягнення мігрантів. США, Канада і Австралія. Західна Європа. Близький Схід. Інші країни, що розвиваються. Нові індустріальні країни.

Тема: Теорії валютних курсів

Поняття валюти та її види. Валютний курс. Основні теоретичні підходи до валютного курсу. Конвертованість валюти. Валютний паритет. Котирування валют та їх види. Режим валютного курсу. Фактори, що впливають на валютний курс. Прогнозування валютного курсу. Резервні валюти. Валютно-курсові проблеми монетарної політики у сучасних умовах.

Основні теоретичні підходи до валютного курсу. Теорія загальної рівноваги. Макроекономічний баланс як основа валютного курсу. Підхід платіжного балансу. Теорія паритету купівельної спроможності. Закон однієї ціни. Абсолютний ПКС. Відносний ПКС. Переоцінена / недооцінена валюта. Правило іноземних інвестицій.

Моделі валютного курсу. Модель жорсткої ціни (гіперреакції валютного курсу) Р. Дорнбуша. Модель фіксованої ціни Мандела-Флемінга. Монетарна модель гнучкої ціни. Модель балансування портфеля.

Вплив процентних ставок на валютний курс. Баланс процентних ставок. Паритет процентних ставок.

Тема: Світова валютна система та валютний ринок

Сутність і еволюція міжнародної валютної системи. Елементи національної валютної системи. Класифікація міжнародних валютних систем, її еволюція. Регіональні валютні системи. Європейська валютна система.

Вартість валюти, валютні курси та їх режими. Конвертованість валюти. Ступені конвертованості. Паралельний обіг. Пряме та непряме валютне котирування. Крос-курс котирування. Форвардний курс. Номінальний та реальний валютний курс, фактори впливу на їх формування. Багатосторонній валютний курс. Режими валютних курсів.

Цінні папери і доходи. Поточна вартість цінних паперів. Фактори, що визначають поточну вартість цінних паперів. Зміни кривих доходу. Теорії, що пояснюють форму кривих доходів.

Міжнародні валютні ринки, їх функції та види. Суб'єкти валютного ринку. Класифікація валютних ринків. Створення міжнародного валютного фонду та його сучасна роль. Реформування світової валютної системи: причини та напрями. Ринок похідних валютних інструментів (деривативів). Ринок євровалют: сутність, основні сегменти, особливості.

Шляхи досягнення рівноваги міжнародних платежів при використанні різних моделей валютних ринків. Попит на іноземну валюту. Пропозиція іноземної валюти. Зміна вартості іноземної валюти. Вплив девальвації на стан валютного ринку. Умова Маршала – Лернена. Стабільність валютного ринку. Джей – крива (“J – крива”).

Торгівля валютою та валютні ризики. Інструменти валютного ринку. Форми торгівлі валютою. Арбітраж. Валютні ризики та хеджування. Основні центри торгівлі валютою. Валютні спекуляції. Міжнародна валютна ліквідність.

Тема: Міжнародні розрахунки

Поняття та суб'єкти міжнародних розрахунків. Міжнародні платежі і запис їх підсумків. Міжнародні платежі і платіжний баланс.

Характеристика типів і видів міжнародних розрахунків. Документарний акредитив. Відкличний і безвідкличний акредитив. Документарне інкасо.

Форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна характеристика. Валютно-фінансові і платіжні умови зовнішньоекономічних угод. Форми міжнародних розрахунків, засоби міжнародних розрахунків. Страхування валютних ризиків.

Механізм міжнародних розрахунків, можливість ризиків. Страхування валютних ризиків.

Роль світових фінансових центрів у міжнародних розрахунках. Основні світові фінансові центри.

Тема: Платіжний баланс і макроекономічна рівновага

Сутність платіжного балансу та методологія його складання. Структура платіжного балансу. Рахунок поточних операцій. Рахунок операцій з капіталом і фінансовими інструментами. Зміна офіційних резервів іноземної валюти. Платіжні та розрахункові баланси. Макроекономічна роль платіжного балансу. Взаємозв'язок рахунків платіжного балансу.

Теорії платіжного балансу. Неокласичний підхід. Кейнсіанська теорія: агреговані витрати, агрегований випуск, національний дохід. Гранична схильність до імпорту. Монетаристська теорія.

Регулювання платіжного балансу. Валютний курс як засіб регулювання платіжного балансу. Адаптація платіжного балансу в умовах фіксованого валютного курсу. Адаптація платіжного балансу в умовах гнучкого флотингу. Засоби регулювання платіжного балансу.

Основи макроекономічної моделі для відкритої економіки. Основні взаємозв'язки у відкритій економіці. Рахунки національного доходу і національного продукту. Основна тотожність національних рахунків. Рахунки платіжного балансу. Рахунки грошової системи. Основна тотожність національних рахунків.

Моделі внутрішньої і зовнішньої рівноваги. Діаграма Т. Свона. Модель Р. Манделла. Фактори, що ускладнюють проведення економічної політики. Точки стабільності та способи досягнення внутрішньої і зовнішньої рівноваги у відкритій економіці.

Тема: Моделювання макроекономічної політики у відкритій економіці

Макроекономічна політика у малій відкритій економіці. Внутрішня і зовнішня рівновага при фіксованому валютному курсі. Випадок низької мобільності капіталу. Реакція на грошову експансію за фіксованого валютного курсу. Реакція на фіскальну експансію за фіксованого валютного курсу. Зовнішньоекономічна політика у відкритій економіці в умовах фіксованого валютного курсу. Фіскальна та монетарна експансія у відкритій економіці з гнучким валютним курсом. Протекціоністська зовнішньоекономічна політика у малій відкритій економіці при гнучкому валютному курсі.

Макроекономічна політика у великій відкритій економіці. Грошова експансія за гнучкого валютного курсу і високої мобільності капіталу. Фіскальна експансія при гнучкому валютному курсі і вільному переміщенні капіталу.

Монетаристське моделювання відкритої економіки. Передумови моделі. Рівняння інфляції. Показники реального попиту на гроші. Принцип паритету купівельної спроможності. Загальне рівняння монетаристської моделі відкритої економіки.

Тема: Міжнародна регіональна інтеграція

Сутність і особливості міжнародної регіональної інтеграції. Поетапність розвитку. Нова якість світового господарства. Позитивні наслідки інтеграційних процесів в міжнародній економіці. Ефекти регіональних торговельних угод

Основні принципи та ефекти інтеграції. Митний союз, що підвищує добробут через торгівлю. Зниження добробуту під впливом митного союзу. Статичні та динамічні ефекти. Порівняння впливу ефектів інтеграції на економіку країни.

Фактори міжнародної економічної інтеграції в умовах світогосподарських зв'язків. Механізм міжнародної економічної інтеграції. Транснаціоналізація мікро- і макроекономічних процесів. Об'єкти і суб'єкти міжнародної економічної інтеграції.

Регіональна економічна інтеграція. Північноамериканська регіональна інтеграція. НАФТА, її цілі. Латиноамериканська інтеграція (МЕРКУСОР).

Африканська інтеграція (ОАЄ). Східноазіатська (АСЕАН) та тихоазіатська інтеграція (АТЕС).

Роль і місце міжнародної економічної інтеграції у процесі глобалізації. Оцінка ролі міжнародної економічної інтеграції в процесі глобалізації.

Тема: Європейська економічна інтеграція

Моделі інтеграційних угруповань. Сфери і механізм міжнародної економічної інтеграції. Етапи інтеграції. Преференційні торговельні угоди. Зона вільної торгівлі. Митний союз. Спільний ринок. Економічний союз. Політичний союз. Критерії оцінки розвитку кожної моделі.

Європейська економічна інтеграція. Позиції сучасного ЄС у глобальній економіці. Стадії становлення. Процес розширення ЄС. Міжнародне договірне забезпечення. Стратегічні завдання ЄС. Єдиний внутрішній ринок ЄС. Європейські політики. Особливості розширення ЄС 2004 та 2007 років.

Механізми управління ЄС. Цілі, принципи та повноваження ЄС. Органи та інституції ЄС. Європейський парламент. Європейська Рада. Рада ЄС. Комісія ЄС. Спільні фінансові інститути ЄС. Європейський фонд розвитку. Європейський інвестиційний банк. Відносини з третіми країнами.

Тема: Глобалізація економічного розвитку

Теорія економічної глобалізації. Концепція «межі зростання». Планетарно ресурсні обмеження й внутрішні обмеження людства: егоцентризм елітарних країн і ТНК, дезінтеграція людського співтовариства. Концепція «сталого розвитку». Глобальні фактори зростання.

Глобалізація як закономірність світової економіки. Транснаціоналізація економічних явищ. Глобалізованість фінансової сфери. Поява нових механізмів – хеджування і управління ризиками. Роль зростання ТНК. Поява стратегічних альянсів. Суперечливість процесу глобалізації: прогресивні та негативні наслідки

Виміри переваг глобалізації. Вибір країнами оптимальних стратегій економічного розвитку в умовах глобалізації. Регіоналізація як реакція на виклики глобалізації. Цивілізаційні виміри глобальних проблем.

Світові економічні аспекти глобальних проблем. Класифікація глобальних проблем. Проблеми нерівномірності розвитку країн світу. Шляхи мінімізації глобальних проблем. Формування стратегічних альянсів на основі цивілізаційної приналежності. Міждержавне регулювання глобальних проблем.

Тема: Інтеграція України у світову економіку

Економічний розвиток України в умовах глобальної модернізації. Проблема взаємозв'язку глобального і національного розвитку. Оптимальний закон розвитку країни. Транзитивні національні економіки у глобальному середовищі. Україна і стратегії регіоналізації.

Участь України в інтеграційних об'єднаннях. Членство України в міжнародних валютно-фінансових організаціях. Відносини України з МВФ та Світовим банком. Україна та ЄБРР. Чорноморський банк торгівлі та розвитку (ЧБТР).

Шляхи інтеграції України в світову економіку. Альтернативні напрями інтеграції України. Перспективи інтеграції України: європейський вибір країни чи Єдиний економічний простір.

Інноваційний розвиток як спосіб адаптації та інтеграції України в глобальну економіку. Збереження національних конкурентних технологічних переваг. Глобальний інноваційний виклик. Національні інноваційні пріоритети.

3.2. Міжнародна економічна діяльність України

Тема: Сутність і особливості міжнародної економічної діяльності

Сутність, чинники розвитку, цілі та функції міжнародної економічної діяльності. Принципи міжнародного співробітництва країн.

Види міжнародної економічної діяльності країни. Середовище міжнародного бізнесу та його структура.

Особливості міжнародної економічної діяльності України. Проблеми інтегрування України до світового економічного простору. Глобальні виклики світової економіки та їх вплив на міжнародну економічну діяльність країни.

Тема: Суб'єкти міжнародної економічної діяльності в Україні

Держава як суб'єкт міжнародних економічних відносин. Функції держави.

Суб'єкти міжнародної економічної діяльності на мікрорівні: взаємодія між резидентами і нерезидентами за Законом України „Про зовнішньоекономічну діяльність”.

Класифікація суб'єктів міжнародної економічної діяльності по типу власності та по характеру діяльності.

Напрямки, інструменти та методи забезпечення економічної безпеки України та її суб'єктів в міжнародному економічному просторі.

Тема: Експорт і імпорт товарів

Міжнародна торгівля, її сутність та види. Показники міжнародної торгівлі.

Міжнародні торговельні операції та їх види. квотування та ліцензування експортно-імпортних потоків. Торговельні угоди. Підготовка і укладання міжнародної торговельної угоди купівлі-продажу.

Методика аналізу ефективності та стійкості міжнародної торговельної діяльності суб'єктів України.

Об'єктивні основи виробничого кооперування та його види. Характерні ознаки міжнародного виробничого кооперування: узгодженість сторін, координація господарської діяльності, розподіл відповідальності партнерів в межах узгодженої виробничої програми.

Методи міжнародного виробничого кооперування: договірний підряд, здійснення спільних виробничих програм та спільному будівництву виробничих об'єктів, створення спільних підприємств. Спільні підприємства та їх організаційні форми. Порядок створення і регламентація діяльності СП на території України. Критерій вибору варіанту спільного підприємства на основі принципу максимізації економічного ефекту.

Особливості зовнішньоторговельної політики України. Організація зовнішньоторговельної служби підприємства.

Тема: Особливості міжнародної торгівлі послугами

Послуги як об'єкт міжнародної торгівлі та їх види. Особливості послуг як товарів на світовому ринку. Моделі оцінки вартості послуг на світовому ринку. Міжнародний туризм та його види.

Тема: Міжнародні інвестиційні та валютно-кредитні відносини України

Сутність, причини, види та інструменти прямого і портфельного іноземного інвестування в Україну. Напрямки підвищення інвестиційної привабливості України на світовому ринку капіталів. Методика вибору ефективного іноземного інвестиційного проекту.

Економічні і правові умови та наслідки створення спільних підприємств, вільних економічних зон та філій транснаціональних корпорацій.

Валютно-фінансові, платіжні умови та засоби міжнародного кредиту. Законодавче забезпечення здійснення міжнародних розрахунків. Лізинг, форфейтинг та факторинг.

Інформаційні технології в міжнародних валютно-розрахункових і кредитно-фінансових операціях.

Тема: Україна на світових ринках праці та міжнародна трудова міграція

Сутність світового ринку праці та чинники впливу на його розвиток глобальної конкуренції між працівниками. Багатофакторна сегментація світового ринку праці за критеріями мобільності працівників, за віком статтю, професійними здібностями та працездатністю.

Міграція робочої сили та її види: внутрішня і зовнішня міграція. Позитивні та негативні наслідки світової міграції робочої сил.

Державна еміграційна політика України. Проблеми нелегальної міграції.

Тема: Міжнародний трансфер технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності

Характеристика міжнародної науково-технічної діяльності і обміну інноваціями.

Міжнародний обмін об'єктами інтелектуальної власності: винаходами, корисними моделями, промисловими зразками, ноу-хау. Патенти та інші охоронні документи на об'єкти промислової власності. Класифікація форм передачі технологій. Комерційні і некомерційні форми. Комерційні форми: угоди „під ключ”, „під готову продукцію”. Ліцензійні і неліцензійні форми. Коопераційні угоди.

Підготовка і підписання ліцензійної угоди. Оцінка вартості ліцензії на основі роялті, паушальних і комбінованих платежів.

Франчайзинг та його види. Франшиза та визначення її вартості.

Сучасні тенденції розвитку торгівлі технологіями та обміну інноваціями в міжнародному економічному просторі. Місце України на ринку технологій та інновацій.

Тема: Регулювання міжнародної економічної діяльності

Основні напрямки державного регулювання міжнародної діяльності України: митно-тарифне та нетарифне регулювання. Валютне регулювання.

Захист прав суб'єктів міжнародної економічної діяльності від дискримінаційних та недружніх дій іноземних держав, економічних угруповань, захист проти недобросовісної конкуренції та проти зростаючого імпорту.

Органи управління: Верховна рада України; Кабінет міністрів; Національний банк України; Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики (міністерство економіки та з питань європейської інтеграції); державна митна служба України; антимонопольний комітет, міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі та їх функції. Управління міжнародною економічною діяльністю на рівні регіону. Органи місцевого регулювання та їх компетенція.

Налагодження міжрегіональних зв'язків з іншими країнами. Недержавні організації, що сприяють міжнародній економічній діяльності України: торгово-промислові палати; організації роботодавців (підприємців) та об'єднання організацій підприємців.

Тема: Особливості митного регулювання міжнародної торгівлі в Україні

Принципи організації митної справи в Україні відповідно до Законів України „Про зовнішньоекономічну діяльність”, „Про митну справу”, Митного кодексу та інших нормативно-правових актів. Органи регулювання митної справи в Україні.

Порядок переміщення товарів через митний кордон України. Митні режими. Митна вартість товарів. Методика визначення митної вартості експортних і імпортних товарів.

Митні платежі. Особливі види мита: спеціальне, антидемпінгове і сезонне мито. Порядок митного оформлення товарів і транспортних засобів.

Тема: Посередницькі операції в міжнародній економічній сфері

Посередництво в міжнародній економічній діяльності, його причини та види. Права посередників на ринку. Види торгово-посередницьких фірм.

Продаж товарів на умовах консигнації. Види консигнації: пряма, частково зворотна та незворотна. Продаж товарів купцями – дистриб'юторами.

Робота посередників на ринку на умовах виключного праву продажу або праву „першої руки”. Винагорода посередників та її визначення.

Посередництво в міжнародній діяльності України.

Тема: Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод

Сутність та регулювання міжнародних перевезень. Організація міжнародних перевезень. Транспортно-експедиторські послуги. Законодавче забезпечення.

Базисні умови поставки товару. Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів ІНКОТЕРМС 2010: порівняння з попередніми версіями.

Міжнародні транспортні коридори. Інтеграція України до міжнародної транспортної системи.

Тема: Україна в світових інтеграційних процесах

Міжнародна економічна інтеграція, її умови, принципи та форми. Вплив глобалізації на прискорення інтеграційних процесів у світі.

Членство України в міжнародних торговельних-економічних, фінансово-економічних організаціях та економічних союзах. Економічні умови вступу України до ЄС. Членство України в СОТ. Представництво та участь України в організації чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС). Участь України в створенні єдиного євразійського простору. Україна та СНД. Особливості взаємовідносин у напрямку «східного вектора».

3.3. Міжнародні фінанси

Тема: Система міжнародних фінансів та світовий фінансовий ринок

Предмет вивчення дисципліни „Міжнародні фінанси, їх суб'єкти та функції Міжнародні фінансові відносини як підсистема міжнародних економічних відносин. Порівняльна характеристика національних і міжнародних фінансів. Світове фінансове середовище та його взаємозв'язок із світовим економічним середовищем. Міжнародне фінансове право.

Міжнародні фінансові потоки та їх класифікація. Світовий фінансовий ринок, особливості функціонування, структура та учасники

Євроринок : сутність, причини виникнення, структура. Інтеграція фінансових ринків Європи.

Тема: Глобалізація світового фінансового ринку. Світові фінансові кризи

Зміст, чинники і наслідки інтернаціоналізації та глобалізації світових фінансів. Світові фінансові кризи, їх причини, прояви та особливості.

Валютно-фінансова інтеграція та її форми.

Формування Європейського валютного союзу.

Тема: Зовнішня заборгованість у системі міжнародних фінансів

Поняття зовнішнього боргу країни, його чинники, види, показники та їх зростання внаслідок глобалізації фінансових ринків. Амортизація та обслуговування зовнішнього боргу.

Криза міжнародної заборгованості. Дефолт. Реструктуризація офіційного боргу країни по лінії Паризького і Лондонського клубів, „за розширеними умовами Торонто” та „за умовами Хьюстон”.

Зовнішня заборгованість України та її динаміка. Інструменти управління зовнішнім боргом в Україні.

Тема : Світова валютно - фінансова система та етапи її еволюції

Сутність, структура, рушійні сили та суб'єкти світової фінансової системи, етапи її еволюції. Фінансова відкритість країни та методи її вимірювання.

Поняття валютної системи, її види та функції. Основні складові світової валютної системи: валюта; валютний курс; валютні ринки; міжнародні валютно-фінансові організації; міжнародна валютна ліквідність. Еволюція світової валютної системи та її етапи. Європейська валютна система: особливості її формування і функціонування.

Світові фінансові центри: загальна характеристика та окремі групи.

Офшорні фінансові центри, перспективи їх розвитку в контексті Європейської інтеграції.

Міжнародні валютно-фінансові організації в системі глобальних фінансів.

Тема: Міжнародна фінансова політика, її типи та інструменти

Поняття міжнародної фінансової політики її юридичне оформлення та взаємозв'язок з економічною політикою. Передумови успішної міжнародної політики держави.

Форми реалізації міжнародної фінансової політики: довгострокова (структурна) та поточна міжнародна фінансова політика держави. План «Делора» та «Маастрихтська Угода». Критерії конвергенції для участі в Євро-зоні. Механізми обмінних курсів . Пакт стабільності й економічного росту.

Монетарна політика ЄС. Основи реалізації грошово-кредитної політики Євро системи.

Тема: Зміст платіжного балансу країни та взаємозв'язок його рахунків

Платіжний баланс країни та його структура: рахунок поточних операцій, рахунок операцій з капіталом та фінансовими інструментами, рахунок офіційних валютних резервів. Правила запису операцій у платіжному балансу та міжнародний стандарт виміру загального сальдо платіжного балансу.

Економічна рівновага платіжного балансу країни. Регулювання платіжного балансу.

Тема: Валютні ринки та валютні операції

Механізм функціонування світового валютного (форексного) ринку. Передумови створення, особливості, функції та учасники валютного ринку. Види валютних ринків. Поняття та види валютної позиції його суб'єктів. Валютні операції на міжнародному валютному ринку: поняття та класифікація валютних операцій.

Валютні операції: спот, форвардні, ф'ючерсні, опціони, свопи, валютний арбітраж.

Валютні ризики та їх класифікація. Експозиція до іноземної валюти

Євровалютний ринок, особливості його функціонування.

Тема: Міжнародний фондовий ринок

Сутність та види світового ринку цінних паперів. Фондовий ринок та його структура. Загальна характеристика , структура світового ринку цінних паперів та його еволюція.

Міжнародний ринок акцій та його еволюція. Акції як товар та їх видова структура. Іноземні акції та єврооблігації. Чинники розвитку ринку іноземних акцій. Європейський ринок іноземних акцій. Ринок євроакцій.

Ринок депозитарних розписок. Переваги фінансування та інвестування через механізм депозитарних розписок.

Ціноутворення на світовому ринку акцій. Індeksi світового ринку акцій та механізм їх визначення. Оцінка вартості корпоративних цінних паперів.

Тема : Світовий ринок боргових цінних паперів

Міжнародний ринок облігацій, його види та суб'єкти. Рейтинг міжнародних облігацій. Емісія та обіг іноземних облігацій. Оцінка вартості корпоративних облігацій на основі біноміальної моделі. Внутрішня доходність облігації при безперервному нарахуванні відсотків.

Купонні облігації та їх внутрішня доходність. Залежність вартості купонної облігації від внутрішньої доходності. Внутрішня доходність облігацій з урахуванням податків та темпу інфляції.

Дюрація облігацій. Доходність портфелю облігацій та його імунізація.

Тема: Міжнародний ринок банківських кредитів

Міжнародне кредитування та класифікація форм міжнародного кредиту.

Суб'єкти та інструменти світового кредитного ринку.

Ціна активу на міжнародному ринку банківських кредитів. Встановлення ціни кредиту на основі ставок LIBOR та prime-rate.

Синдиковані кредити, їх ціна та винагорода учасників Двосторонні та багатосторонні кредити, цільові позики.

Відсотковий арбітраж. Вплив відсоткового арбітражу на обмінний курс валют.

Боржники на ринку несек'юритизованих кредитів.

Тема: Міжнародний ринок дорогоцінних металів

Золото і його роль у міжнародній валютній системі Значення золота у валютній сфері

Ринки золота: поняття, класифікація, особливості функціонування

Операції зі золотом. Золоті аукціони. Ринок банківських металів в Україні

Тема: Міжнародний ринок похідних цінних паперів (деривативів)

Види строкових фінансових угод. Форвардні контракти. Методи котирування форвардного валютного курсу. Повне та часткове закриття форвардного контракту. Процедура продовження форвардної угоди.

Ф'ючерсні угоди та їх типові умови. Зміст ф'ючерсної операції та техніка її здійснення. Ф'ючерсна біржа. Ланцюжок біржових наказів.

Опціонні угоди, їх види та механізм здійснення. Внутрішня ціна опціону та опціонна премія. Оцінка вартості опціонів на ф'ючерсні контракти. Дельта та гамма-коефіцієнти похідних фінансових інструментів.

Свопові угоди. Відсотковий та валютний свопи. Своп-курс валюти. Оцінка вартості валютних та відсоткових свопів.

Синтетичні похідні фінансові інструменти: стредли, стренги, свопопціони, перкс.

Торгівля ф'ючерсами, опціонами, свопами. Клірингова система як невід'ємна умова становлення і розвитку ф'ючерсних ринків.

Тема: Міжнародна банківська справа

Об активні умови виникнення міжнародних банків та їх видова класифікація. Причини загострення конкуренції на світовому банківському ринку.

Центральні банки в системі міжнародних фінансів, їх функції, види послуг.

Золотовалютні резерви та міжнародна фінансова позиція центральних банків. Банківські активні операції на міжнародних ринках: фінансування експортно-імпортних операцій, торгівля іноземною валютою, проектне фінансування

Нові банківські операції. Торгівля строковими контрактами, розвиток сучасних банківських технологій.

Міжнародні банківські розрахунки та їх вдосконалення

Тема: Міжнародне оподаткування

Сутність, суб'єкти, об'єкти та функції податкової системи. Види податків. Класифікація податкових систем.

Особливості міжнародного оподаткування. Загальні риси та специфіка оподаткування в різних країнах світу.

Еволюція структури податкових систем.

Напрями податкової політики, податковий тиск, податкова конкурентоспроможність.

Тема: Міжнародне страхування

Експозиція і фінансові ризики. Класифікація фінансових ризиків на світовому фінансовому ринку

Страхування фінансових ризиків. Світовий страховий ринок. Еволюція страхування.

Страхові операції та інвестиційний потенціал страхової галузі.

Управління фінансовими ризиками. Поняття хеджування фінансових ризиків. Методи їх усунення: валютний і відсотковий арбітраж, відкриття рахунку – фактури в іноземній валюті.

Методи покриття фінансових ризиків за допомогою укладання строкових угод. Хеджування портфелю акцій за допомогою ф'ючерсних контрактів на індекси акцій. Хеджування процентного ризику за допомогою ф'ючерсних контрактів.

Прибутковість та збитковість страхових операцій на світовому фінансовому ринку.

Тема: Україна на світовому фінансовому ринку

Національна валютна система, її елементи та еволюція.

Валютний ринок України.

Україна на міжнародних ринках позичкового капіталу. Кредитні відносини України. Пряме іноземне інвестування як чинник інтеграції України в міжнародну фінансову систему.

Платіжний баланс України та оцінка його позицій

Проблеми участі України в міжнародних фінансових інститутах.

Динаміка зовнішнього боргу України.

Фінансові ринки України на шляху інтеграції до ЄС

3.4. Міжнародний маркетинг

Тема: Загальна характеристика міжнародного маркетингу

Поняття, об'єкт, предмет та суб'єкти міжнародного маркетингу. Мета, цілі та завдання міжнародної маркетингової діяльності.

Принципи та функції міжнародної маркетингової діяльності.

Спільні риси і відмінності внутрішнього та міжнародного маркетингу.

Міжнародний маркетинг як результат інтернаціоналізації діяльності підприємств.

Сучасні тенденції розвитку міжнародного маркетингу.

Тема: Поняття та види міжнародного маркетингового середовища

Поняття та види міжнародного бізнес-середовища.

Фактори макросередовища міжнародного маркетингу.

Фактори мікросередовища міжнародного маркетингу.

Тема: Економічне середовище міжнародної маркетингової діяльності

Економічне середовище міжнародного маркетингу та індекс економічної свободи країн.

Характеристика темпів економічного розвитку зарубіжної країн.

Показники галузевої привабливості закордонних ринків.

Тема: Політико-правове та соціально-культурне середовище міжнародної маркетингової діяльності

Міжнародне політико-правове середовище.

Міжнародне соціально-культурне середовище.

Тема: Міжнародні маркетингові дослідження

Сутність та особливості міжнародних маркетингових досліджень.

Типологія міжнародних маркетингових досліджень.

Процедура проведення маркетингових досліджень в міжнародній діяльності.

Інформаційне забезпечення міжнародних маркетингових досліджень.

Тема: Технології дослідження міжнародного конкурентного середовища та визначення конкурентних переваг

Оцінка міжнародного конкурентного середовища.

Аналіз внутрішнього конкурентного потенціалу підприємства та визначення конкурентних переваг.

Механізм створення та утримання конкурентних переваг у глобальному конкурентному середовищі.

Тема: Аналітичне підґрунтя розроблення міжнародної маркетингової стратегії

Поняття та характеристика етапів формування міжнародної маркетингової стратегії.

Визначення географічної концентрації міжнародної діяльності. Поняття та процедура проведення міжнародної сегментації ринку. Критерії міжнародної сегментації ринку.

Маркетингові стратегії охоплення зарубіжних ринкових сегментів.

Маркетингові стратегії позиціонування.

Тема: Організаційно-правові способи виходу на зовнішній ринок

Поняття та класифікація моделей виходу на зовнішній ринок.

Експортні стратегії у міжнародній маркетинговій діяльності.

Контрактно-інвестиційні стратегії міжнародної діяльності.

Інвестиційні стратегії освоєння зарубіжних ринків.

Тема: Міжнародний маркетинговий комплекс. Продуктова політика в міжнародному маркетингу

Поняття міжнародного маркетингового комплексу та підходи до його розроблення.

Поняття та складові міжнародної продуктової політики.

Міжнародні маркетингові продуктові стратегії.

Асортиментна політика в міжнародній маркетинговій діяльності.

Управління якістю продукту в міжнародній діяльності.

Управління життєвим циклом продукту в міжнародному маркетингу.

Тема: Міжнародна маркетингова цінова політика

Поняття міжнародної маркетингової цінової політики. Види цін у міжнародному маркетингу.

Методика ціноутворення в міжнародній маркетинговій діяльності. Методи ціноутворення та їх види.

Міжнародні маркетингові цінові стратегії та технології їх реалізації.

Тема: Міжнародна маркетингова збутово-розподільча політика

Поняття та специфіка міжнародної збутово-розподільчої політики. Методи збуту в міжнародній маркетинговій діяльності.

Канали розподілу в міжнародній діяльності. Форми міжнародного розподілу продукції.

Торгово-посередницька діяльність в міжнародному маркетингу.

Види посередників на зарубіжних ринках та особливості співпраці з ними.

Управління міжнародними каналами розподілу.

Тема: Міжнародна маркетингова комунікаційна політика

Поняття міжнародної маркетингової комунікаційної політики.

Комплекс інтегрованих маркетингових комунікацій у міжнародній маркетинговій діяльності.

Міжнародний комунікаційний процес.

Паблік рілейшнз у міжнародному маркетингу. Реклама в міжнародній комунікаційній політиці.

Стимулювання збуту як важливий елемент міжнародної комунікаційної політики.

Особистий продаж у міжнародному маркетингу

Тема: Технології управління, планування, організації то контролю міжнародної маркетингової діяльності.

Структуризація процесу управління маркетинговою діяльністю на зовнішньому ринку.

Поняття та види планування міжнародної маркетингової діяльності.

Організаційні структури міжнародної маркетингової діяльності підприємств.

Контроль міжнародного маркетингу.

Принципи ефективної реалізації планів у міжнародній маркетинговій діяльності.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ РІЗНИХ РІВНІВ СКЛАДНОСТІ

Білет складається з 30 тестових завдань трьох рівнів складності та виконується протягом 3 астрономічних годин. Результати письмової роботи вступника оцінюються наступним чином:

правильна відповідь на питання першого рівня складності – 0,5 балів.

правильна відповідь на питання другого рівня складності – 0,8 бал.

правильна відповідь на питання третього рівня складності – 1,0 бали.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

5.1. Міжнародні економічні відносини

1. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения: [Учебное пособие] / Е. Ф. Авдокушин. – М.: ИВЦ «Маркетинг», 2006. – С. 4-19.
2. Білоцерківець В.В. Міжнародна економіка. [Підручник] / Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Лебедева В.К. та ін. / За ред. А. О. Задой, В.М. Тарасевича. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
3. Буглай В.Б., Ливенцев Н.Н. Международные экономические отношения: [Учебное пособие] / Под ред. Н.Н. Ливенцева. – 2-е изд. – М.: Финансы и статистика, 2007. – С. 8-206.
4. Киреев А.П. Международная экономика: движение товаров и факторов производства. [Учебное пособие для ВУЗов] / А. П. Киреев. – М: Международные отношения, 2001. – 416 с.
5. Киреев А.П. Международная экономика: открытая экономика и макроэкономическое программирование. [Учебное пособие для ВУЗов] / А. П. Киреев. – М: Международные отношения, 2001. – 488 с.
6. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: [навчальний посібник] / Ю. Г. Козак, В. В. Ковалевський, К.І. Ржепішевський. – Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. – 676 с.
7. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини: [Навч. посіб.] / Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. – К.: Знання-Пресс, 2010. – 320 с.
8. Кругман П.Р., Обстфельд М. Международная экономика. Теория и политика: [Учебник для вузов] / П. Кругман, М. Обстфельд / Пер. с англ. под ред. В.П. Колесова, М.В. Кулакова – М.: Экономический факультет МГУ, ЮНИТИ, 1997. – 799 с.
9. Миклашевская Н.А. Международная экономика: [Учебник] / Н. А. Миклашевская, А. В. Холопов. – М.: МГУ им. М. В. Ломоносова, Издательство «Дело и Сервис», 1998.
10. Одягайло Б.М. Міжнародна економіка: [навч. посіб.] / Б. М. Одягайло. – К.: Знання, 2005. – 397 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
11. Сальваторе Д. Международная экономика [Текст] / Д. Сальваторе. – М.: Риа “ПК”, 1998. – 714 с.
12. Шевчук В. О. Міжнародна економіка: теорія і практика: [Підручник] / В.О. Шевчук. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 663 с.

5.2. Міжнародна економічна діяльність України

1. Багрова І. В. Міжнародна економічна діяльність України: [Навч. посіб.] / І.В. Багрова, О.О. Гетьман, В.Є. Власюк / За ред. Багрової. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 384 с.
2. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [Навч. посіб.] – К.: Знання, 2006. – 463 с.
3. Дроздова Г.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства [Текст] / Г.М. Дроздова - К.: ЦУЛ, 2002. – 386 с.

4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: [Навчальний посібник]; 2-ге вид., перероб та доп. / за ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, І. Ю. Сіваченка. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 792 с.
5. Інноваційний розвиток економіки: модель, система управління, державна політика / Ред. Л.І. Федулова. – К.: Основа, 2005. – 549 с.
6. Кандиба А.М. Зовнішньоекономічна діяльність / А. М. Кандиба. - К.: Аграрна наука, 2001.-385 с.
7. Кириченко А.А. Менеджмент внешнеэкономической деятельности / А. А. Кириченко. - К.: МАУП, 2004, - 464 с.
8. Кухарська Н. О. Міжнародна економічна діяльність України: [Навчальний посібник] / Н. О. Кухарська, С. К. Харічков. – Одісей, 2006. – 456 с.
9. Лук'яненко Д.Г. Спільні підприємства в Україні: організація і умови ефективного розвитку / Лук'яненко Д.Г., Білошапка В.А., Пестрецова О.І. – К.: Хвиля – прес, 2001. – 285с.
10. Новицький В. Є. Міжнародна економічна діяльність України: [Підручник] / В. Є. Новицький. – К.: КНЕУ, 2003. – 948 с.
11. Основи міжнародної торгівлі: [Навч. посіб.]; 2-ге вид., перероб. та доп. / За редакцією Ю.Г. Козака, Н. С. Логвінової, К. І. Ржепішевського. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 656 с.
12. Трусов О. Довідник ЗЕДівця. – 2-ге вид., перероб. і доп./ Трусов О., Рудяк Ю., Голубенко В. – Х.: Фактор, 2008. – 656 с.
13. Фомішин С. В. Правові основи міжнародної економічної діяльності / Фомішин С. В., Шутак І. Д – К.: Кондор, 2009. – 453 с.
14. Фомичев В. И. Международная торговля: [Учебник]. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 456 с.
15. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: [Навч. посібник] / За ред. Кредісова А. І. – Київ: Віра-Р, 2001. – 640 с.
16. Закон України «Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах» від 15 вересня 1995 року N 327/95-ВР із змінами і доповненнями.
17. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» 23 грудня 1998 року N 351-XIV із змінами і доповненнями.
18. Закон України «Про єдиний митний тариф» від 5 лютого 1992 р. № 2097-XII із змінами і доповненнями від 17.01.2006. № 3351-IV (3351-15).
19. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» 1 червня 2000 року N 1775-III.
20. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної Ради. 1991. - №29. – 377 с.
21. Конвенція про єдиний закон про міжнародну купівлю-продаж товарів (Гаага, 1 липня 1964 р.).
22. Конвенція про єдиний закон про укладення договорів про міжнародну купівлю-продаж товарів (Гаага, 1 липня 1964 р.).
23. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року.

24. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції «Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)» від 21 вересня 2001 р. за N 833/6024.

25. Постанова КМУ від 21 червня 1995 р. N 444 «Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 984 (984-2004-п) від 28.07.2004).

5.3. Міжнародні фінанси

1. Бойцун Н.Є. Міжнародні фінанси: [Навчальний посібник] / Н.Є. Бойцун Н.В. Стукало. – К.: Видавничий дім “Професіонал”, 2005. – 326 с.
2. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси: [Підручник] / С.Я. Моринець. – К.: Знання-Прес, 2002. – 311 с.
3. Гусаков Н.П. Международные валютно-кредитные отношения: [Учебник] / Н.П. Гусаков, И.Н. Белова и др. – М.: ИФРА, 2010. – 312 с.
4. Красавина Л.Н. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: [Учебник] / Л.Н. Красавина и др. – М.: Финансы и статистика, 2009. – 210 с.
- 5.
6. Оспіщев В.І. Міжнародні фінанси: [Навчальний посібник] / Оспіщев В.І., Блізнюк О.П., Кривоший В.В. – К.: Знання, 2006. – 335 с.
7. Рогач О.І. Міжнародні фінанси: [Підручник] / За ред. О.І. Рогач. – К.: Либідь, 2003. – 784 с.
8. Софіщенко І.Я. Міжнародні фінанси: [Навчальний посібник] / І.Я. Софіщенко. – К.: МАУП, 2005. – 198 с.
9. Энг М. Мировые финансы [Текст] : пер. с англ. / М. Э. Энг, Л. Дж. Лис, Л. Дж. Маурер. - М. : ДеКа, 1998. - 736 с.

5.4. Міжнародний маркетинг

1. Герасименко С. С. Україна у сучасному світі : патрональна багатомірна оцінка / С. С. Герасименко, О. А. Чуприна, О. О. Чуприна // Статистика України [Текст]. — 2010. — № 10. — С. 31 — 36.
2. Гоголь Г. П. Міжнародний маркетинг [Текст] : навч. посіб. / Г. П. Гоголь. — Львів : Львів, політехніка, 2004. — 148 с.
3. Довбенко О. М. Податкове стимулювання інвестицій в туристичний комплекс України / О. М. Довбенко // Формування ринкової економіки [Електронний ресурс]: наук. зб. КНЕУ. — 2007. — Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/dovbenko3.htm.
4. Зовнішні оцінки рівня політичної корупції в Україні (міжнародні рейтинги корупції) / Національна безпека і оборона [Електронний ресурс]. — 2007. — № 7. — Режим доступу : http://www.razumkov.org.ua/eng/files /categoryJournal /NSD111 _ukr_2.pdf.

5. Інвестиційний клімат в Україні [Електронний ресурс] / Посольство України в Королівстві Нідерланди. — Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/netherlands/ua/23430.htm#top>.
6. Каніщенко О. Л. Міжнародний маркетинг: теорія і господарські ситуації [Текст]: навч. посіб. / О. Л. Каніщенко. — [2-ге вид., переробл.]. — К.: ІВЦ «Вид-во «Політехніка», 2004. — 152 с.
7. Каніщенко О. Л. Міжнародний маркетинг у діяльності українських підприємств [Текст] / О. Л. Каніщенко. — К.: Знання, 2007. — 446 с.
8. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини [Текст]: навч. посіб. В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленкої. — К.: Знання, 2008. — 406 с.
9. Котлер Ф. Основы маркетинга [Електронний ресурс] / Филип Котлер; пер. англ. — М.: «Прогресс», 1999. — 704. — Режим доступу: <http://exsolvei.narod.ru/Books/Marketing/Kotler/index.html>.
10. Куницький Р. Мир труда / Р. Куницький // Экономическая газета [Електронний ресурс]. — 2011. — № 6. — Режим доступу: <http://www.neg.by/news/9509.html>.
11. Мазаракі А. А. Міжнародний маркетинг [Текст] : підручник / А. А. Мазаракі, Т. І. Чаюн, Т. М. Мельник ; за ред. А. А. Мазаракі. — К.: Київ держ. торг. екон. ун-т, 2000. — 306 с.
12. Маркетинг [Текст]: учебник / А. Н. Романов, Ю. Ю. Корлюгов, С. А. Красильников и др.; под. ред. А. Н. Романова. — М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1994.
13. Мельник С. В. Україна і світ : соціально-економічні зіставлення / С. В. Мельник н. С. Гаєвська, Ю. С. Сімакова. — Луганськ : ДУ НДІ СТБ, 2011. — 98 с.
14. Міжнародний маркетинг [Текст]: конспект лекцій / Т. О. Гаврилко, В. Гавриленко, В. О. Кустов [та ін.]. — К.: НАУ, 2008. — 64 с.
15. Міжнародні економічні відносини [Електронний ресурс] : текст лекц. — Режим доступу : http://exsolver.narod.ru/Books/Econom/Mev_ukr/index.html.
16. Пілюшенко В. Л. Міжнародний маркетинг [Текст] : навч. посіб. / В. Л. Пілюшенко, С. Ф. Смерічевський, С. В. Борзенков. — Донецьк : Вид-во «ВІК», 2004. — 235 с.
17. Праця України у 2009 році [Текст] : статист. зб. ; відп. за вип. І. В. Сенік ; Державний комітет статистики України. — [Б. м. : б. в.], 2010. — С. 207.
18. Притыченко Т. И. Международный маркетинг [Текст] : учеб. пособ. / Т. И. Притыченко. — Х. : Изд. ХНЭУ, 2005. — 208 с.
19. Солонінко К. С. Міжнародна економіка [Електронний ресурс]: навч. посіб. / К. С. Солонінко. — К. : Кондор, 2008. — 380 с. — Режим доступу : <http://www.info-library.com.ua/books-book-146.html>.
20. Фомішин С. В. Економічна диференціація країн, що розвиваються, у світовому господарстві [Електронний ресурс] / С. В. Фомішин. — Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr/ep/2010_2/files/EC21045.pdf.
21. Фурман І. В. Валютно-курсова стабільність та регулювання валютного курсу в умовах світової фінансової кризи [Електронний ресурс]. / І. В. Фурман, Т. В. Гончаренко — Режим доступу : http://www.rusnaukacom/9_DN_2010/Economics/61519.doc.htm.

22. Хочеш бути багатим? — Стань вільним! // Мамай-Інститу [Електронний ресурс]. 2011. — Режим доступу : <http://mamayinstitute.org/wp-content/uploads/2011/07/Index-of-Economic-Freedom-Ukraine.pdf>.
23. Циганкова Т. М. Міжнародний маркетинг: теоретичні моделі та бізнес-технології [Текст]: монографія / Т. М. Циганкова. — К. : КНЕУ, 2004. — 400 с.
24. Чарльз В. Л. Гіл Міжнародний бізнес: конкуренція на глобальному ринку [Текст] / Чарльз В. Л. Гіл ; пер. з англ. А. Олійник, Р. Ткачук. — К. : Основи, 2001. — 856 с.
25. Черномаз П. О. Міжнародний маркетинг [Текст]: навч. посіб. / П. О. Черномаз. — К. : Академвидав, 2010. — 272 с.
26. Goshal S. Horses for Courses: Organizational Forms for Multinational Corporations / S. Goshal, N. Nohria // Sloan Management Review 34 [Text]. — 1993. — №2. — P. 23—35.
27. World Development indicators [Electronic resource]. — Access mode : <http://data.worldbank.org/data-catalog>
28. 2011 Index of economic freedom [Electronic resource]. — Access mode : <http://www.heritage.org>